

LIETUVOS ŪKIUOSE GAMINAMO KUKURŪZŲ SILOSO PAŠARINĖ VERTĖ IR KOKYBĘ LEMIANTYS VEIKSNIAI

Bronislava Butkutė, Remigija Gaurilčikaitė

*Lietuvos žemdirbystės institutas, Cheminių tyrimų laboratorija, LT-58344 Akademija, Kėdainių rajonas;
tel. (8~347)3 71 75; faksas (8 347)3 70 96; el. paštas: brone@lzi.lt*

Santrauka. Šio darbo tikslas buvo ištirti 2006 m., susisteminti ir apibendrinti 2004–2006m. gaminto kukurūzų siloso pašarinės vertės ir fermentacijos kokybės duomenis, nustatyti veiksnių įtaką žiemos pašaro kokybei ir energinei vertei. LŽI ištirto kukurūzų (595 mėginiai) siloso kokybė buvo skirtinga. Mažiausią ir didžiausią apykaitos energijos vertę kukurūzų silose skyrė 2,85 MJ kg⁻¹ SM, baltymų (ŽB) – 99,2 g/kg SM, ląstelių (NDF) – 408,6 g/kg SM, krakmolo – 401,5 g/kg SM, pH – 4,0. Ištirta priklausomybė nuo veiksnių, galinčių daryti įtaką kokybei. Pagal daugelio kokybės rodiklių vidutinę vertę kukurūzų siloso kokybė gerėjo kasmet: ypač tas matyti krakmolo kiekyje (nuo 20,15 proc. SM 2004 m. iki 31,42 proc. SM 2006 m.), mažėjančiame įvairių formų ląstelių bei nevirškinamos organinės medžiagos kiekyje. Gaminimo data veikė kukurūzų siloso kokybę, bet dėsningumas priklausė nuo metų sąlygų: Lietuvos klimato sąlygomis tinkamiausias laikas silosuoti kukurūzus yra spalio 6–10 dienos, o jei meteorologinės sąlygos tinkamos – ir vėliau. Siloso kokybė mažai priklausė nuo ruošinio tipo (tranšėja ar kaupas). Pagrindiniai vertinami kukurūzų ir žolių siloso kokybės rodikliai dėl laikymo trukmės skyrėsi nedaug. Ilgiau laikant silosą didėjo santykinis mėginių skaičius su blogos fermentacijos požymiais – aukšta pH vertė ir žemu fermentacijos rodikliu.

Raktažodžiai: kukurūzų silosas, kokybė, energinė vertė, silosavimo data, silosavimo būdas.